

JAARVERSLAG 2007

PENDRECHTSE MOLEN

VIERINGEN

Dit jaar zijn er wat vieringen geweest. Direct bij aanvang van het jaar vierde ik, dat ik twaalf en half jaar werkte als molenaar voor de Groenservice Zuid-Holland en het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde. Nadat de molen verplaatst was, heeft de toenmalige directeur van het Schap mij gevraagd of ik drie dagen in de week als molenaar de Pendrechtse Molen open wilde houden. Dat is toen geregeld via de banenpoolregeling en ik werk nu volgens de opvolger van de opvolger van die regeling nog steeds voor de GZH, maar sta feitelijk op de loonlijst van de gemeente Rotterdam.

Dit betekent ook, dat dit jaar de molen twaalf en een half jaar maalt in het Zuidelijk Randpark. De bovenas heeft in die tijd 7.000.000. omwentelingen gemaakt.

Het jaar 2007 was uitgeroepen tot het jaar van de molens. Vanaf 27 januari was er een speciale vlag die ik eerst op maaldagen uithing, maar al gauw op alle dagen.

Eind januari was er een overleg in de molen om activiteiten te plannen. Zo is ondermeer afgesproken een molenfolder te maken en voor de basisscholen rond de molen een kleurwedstrijd te organiseren.

Het was het jaar ervoor ook 275 jaar geleden dat de molen gebouwd is en dat werd dit jaar gevierd.

BEZOEK

Niet alle bezoek is gewenst: eind april bleek, dat een haan en twee hennen van Rob van Egmond weg waren. Alle drie waren heel bijzonder, want ze behoorden tot het door Rob zelf gefokte Barendrechter kippenras. De haan was de oervader en was nog onmisbaar in het fokprogramma. Oproepen in kranten en op diverse tv-zenders om de kippen terug te bezorgen, hebben helaas niet het gewenste resultaat opgeleverd.

De molen heeft gelukkig maar zelden te maken met vandalisme, maar met enige regelmaat zijn er beesten verdwenen. Na de verdwijning van het zoveelste bokje neemt Rob tegenwoordig z'n geiten mee naar een veiliger plek om ze daar te laten dekken.

Groepsbezoek

Verspreid over het jaar bellen initiatiefnemers om een groepsbezoek af te spreken: groepen van de Pameijerstichting uit de Kapel, van kinderdagverblijf de Wilhelminahoeve, basis- en middelbare scholen, een kinderverjaardag, een grote groep van de Samenopweg-kerk uit Rhoon, een scoutinggroep uit Barendrecht.

In de zomervakantie deed de molen weer mee aan de door Sport en Recreatie Rotterdam georganiseerde activiteiten van het **Jeugdvakantiepaspoort**. Bij zes goed bezochte rondleidingen kregen 78 kinderen en 46 ouders een vijf kwartier durende rondleiding met een bekertje limonade, een speculaasje, een kleurplaat en een stempel voor hun paspoort.

Wandeltochten

Het laatste weekend van januari was er bij de molen weer een rust voor de **Midwinterwandeltochten** georganiseerd door de Rotterdamse Wandelsportvereniging. Na een aantal jaren ziet het er nu naar uit, dat dit voorlopig de laatste keer was geweest. Het startbureau voor deze tochten zal volgend jaar naar Rhoon verplaatst worden en dat is jammergenoeg zover van de molen af, dat de molen geen rol meer zal kunnen vervullen. Evenals vorige jaren was de molen half november rust in de **Herfstwandeltochten**.

ACTIVITEITEN

Op zaterdag 12 mei was het **Nationale Molen en Gemalen Dag** waar ik 84 bezoekers geteld heb. Dat viel uiteindelijk niet tegen: er was erg veel wind en bovendien kans op onweer. Dat laatste was er de oorzaak van, dat de geplande activiteiten moesten worden afgelast. Het was veel te ge-

vaarlijk om de tent op te zetten. Het spelcircuit van Sportief Actief kon dankzij hun bereidwillige medewerking worden verzet naar Open Monumentendag. Niet alles ging niet door: op de middenzolder in de molen was een tentoonstelling van de kleurplatenwedstrijd gemaakt. Bij het begin van de middag was daarvoor de prijsuitreiking.

In de molen was nog juist plaats voor Jani Witteman om daar haar kantklosdemonstraties te geven. Deze dag was Gert Voortman m'n hulp.

Op eerste Pinksterdag had ik samen met natuurvoorlichter Kees de Grijp een gecombineerde **natuurexcursie en molenrondleiding** georganiseerd. Belangstellenden konden zich aanmelden via de balie van de GZH. Kees de Grijp nam de deelnemers mee door het Zuidelijk Randpark en na een koffie- en theepauze gaf ik een rondleiding door de molen. Het was wel jammer dat maar 6 mensen zich aangemeld hadden. Toch zijn we van plan dit volgend jaar nog eens te organiseren.

Op de jaarlijkse **Open Monumentendag**, zaterdag 8 september, was er weer met prima weer, zodat er veel gebruik is gemaakt van het door Sportief Actief uitgezette spelcircuit. Alex Wedam uit Delft liet erg enthousiast zijn prachtige verzameling roofvogels zien. Cees Zevenbergen heeft mij deze dag geholpen.

Zondag 9 september was de molen rust in de door Hans Hartmann voor de GZH georganiseerde **Monumentenwandelingen** die ook langs molen De Zandweg voerde. Ik heb die dag meer dan 70 bekers koffie en thee geschonken.

VLAGGEN

Behalve de vlag van het jaar van de molens hebben er dit jaar weer vlaggen aan de molen gewapperd om in de daarvoor bestemde weken aandacht te vragen voor collectes van respectievelijk de Nierstichting, het Rode Kruis, het Epilepsiefonds, de Hartstichting en het Koningin Wilhelminafonds. Dit alles onder het motto: "maak reclame voor een goed doel en je maakt reclame voor jezelf".

MIO'S

In de molen krijgen diverse molenaars-in-opleiding (mio's) een deel van hun opleiding. Op 3 februari werden in de molen toelatingsexamens afgenomen voor het diploma van vrijwillige molenaar. Het was natuurlijk leuk dat alle vier kandidaten slaagden.

Na een tijd hier geleest te hebben is op 1 mei Adriaan de Vos geslaagd voor het examen en hij is nu als vrijwillige molenaar actief in Oude Molen bij Fijnaart, West-Brabant. Vanaf 20 juni is Theo van de Gaag uit Papendrecht als mio in de molen actief.

ONDERHOUD

De molenmaker is dit jaar drie keer aan de molen geweest voor onderhoud. Dat was niet allemaal voorzien. In juni kwam er aanhoudend snerpend geluid uit de kelder en het bleek, dat het onderlager van de spil

gloeiend heet was. De molenmaker was in staat snel een offerte te maken om deze te vervangen. Het werk kon gelukkig ook snel gegund én uitgevoerd worden.

Gepland was in het PIP (Periodiek InstandhoudingsPlan), dat de molen dit jaar geverfd zou worden. Doordat dit direct na de bouwvak gebeurde, was dit grotendeels tijdens mijn vakantie, zodat de molen maar heel kort stilge staan heeft. De molen ziet er dus weer schitterend uit.

Eind december was de molenmaker weer terug. Bij het vervangen van het onderlager constateerden de molenmakers, dat de krimp-scheuren in de spil wel erg lang en diep waren, zodat zij aanraadden om twee stroppen aan te brengen. Ook constateerden ze, dat de rechter lange schoor niet goed aan de staartbalk bevestigd was. Zelf ontdekte ik, dat de onderschijfloop nodig omhoog gebracht moest worden om voldoende ruimte te hebben.

Verder ontdekte ik, dat de munnik van het kruirad gevaarlijk ver doorgeroest was. Dat kwam aan het licht toen ik zelf een spaak van het kruirad wegnam om die te repareren. Het kruirad is geheel vervangen met vier spaaken meer en een iets dikkere munnik, zodat het kruirad niet meer kan aanlopen tegen de staart.

Veelal samen met geregeld bezoeker Gert Voortman heb ik het nodige gedaan. De elzen bij het toeganghek en meerdere wilgen rond de molen zijn getopt, de vlaggenmast naast de molen is van een nieuwe fundering voorzien, aan het toegangshek is een door ons gemaakt mededelingenbord bevestigd, aan de straat is een brievenbus geplaatst, er zijn tegels gelegd bij een klaphek. Mio Theo van de Gaag bracht turfjes mee uit Sint Jans klooster en daarvoor hebben we naar een voorbeeld uit een boek van Rien Poortvliet een turfbak gemaakt die nu naast het fornuis staat.

Op het molenerf staan twee banken waarvan we alle balken vervangen hebben.

ONDERZOEK

Regelmatig staat er water onder één van de bedsteden wat weggeschept en gedweild moet worden. Dat gebeurt als het langdurig regent én er veel wind staat. Op 7 maart was het zo erg, dat het water tussen de planken van de middenzolder door drupte: het regent dan in de molen.

Eind maart is er een proef aan de molen uitgevoerd om te zien of injecteren een oplossing kan bieden om de molen meer waterdicht te krijgen. Daarvoor zijn aan de binnenkant van de muur op halverwege hoogte een groot aantal gaten geboord om die vervolgens eerst helemaal droog te maken en daarna met water te injecteren. Het bleek dat erg snel elders water uit de muur kwam wat injecteren erg moeilijk maakt. Opvallend is, dat iedere keer weer ná onderzoek blijkt, dat wat aangenomen wordt dat het probleem is, niet correct blijkt te zijn.

Half mei zijn Arjan van de Heuvel en ikzelf naar de TU-Delft gegaan om met de onderzoekers te overleggen over vervolgstappen. Afsproken is, dat er een proef gedaan zal worden om een deel van de molen te voegen en daarna onderdruk in de molen te bewerkstelligen om dan het nieuw gevoegde deel van de muur te beregenen. Ook zal onderzocht worden of er voldoende hechting is van de onderkant van de muren aan de betonplaat.

ALARMINSTALLATIE

Na een paar keer loosalarm van het overvalalarm is deze permanent uitgezet.

Begin juni werd ik naar de molen geroepen vanwege een storing in de voeding van de alarm-installatie. Bij de molen bleek alles in orde, maar thuis werd ik weer gebeld, dat het weer mis was. De volgende dag bleek, dat er geen elektriciteit was in de molen. Toen ik de meterkast wilde inspecteren, paste de sleutel niet in het slot. Deze bleek vervangen door iemand van de Trojans op wiens terrein die kast staat. Volgens Eneco was de meter in die kast van hen en omdat niemand wist waar die stroom naar toe ging hadden ze die maar uitgezet! Inmiddels heb ik de sleutel van het nieuwe slot en heeft Eneco alle nummers van de meters.

TOEREN

2007	absoluut	dagen	per dag
januari	83.776	14	5.984
februari	55.158	12	4.597
maart	71.609	13	5.508
april	43.744	11	3.977
mei	76.565	14	5.469
juni	61.897	13	4.761
juli	60.441	13	4.649
augustus	15.012	3	5.004
september	35.935	13	2.764
oktober	50.621	13	3.894
november	44.397	10	4.440
december	28.973	6	4.629
totaal	628.128	135	4.653

Op de bovenas van de molen is door de Provincie Zuid-Holland een teller gemonteerd. Die teller registreert meestal iedere omwenteling. Met een minimum van 60.000 omwentelingen keert de Provincie een maalpremie uit. Zodoende wil de Provincie het draaien/malen met de molen stimuleren. Als op tijd de tellerstand wordt doorgegeven krijgt de molen al jaren het maximum bedrag.

Het begin van het jaar was er fantastisch mooie wind wat goed zichtbaar is in de daggemiddelden.

In augustus ben ik op vakantie geweest en dat verklaart het geringere aantal maaldagen.

In december was ik twee weken ziek.

De afgelopen 10 jaar zagen de cijfers er als volgt uit:

jaar	maaldagen	gemiddeld per dag	toeren totaal
1998	124	4.407	546.443
1999	133	4.226	562.034
2000	148	4.765	705.359
2001	111	3.904	433.354
2002	138	4.052	559.145
2003	134	3.744	501.542
2004	139	4.198	583.533
2005	132	4.029	531.820
2006	138	4.566	630.166
2007	135	4.653	628.128

De volgende jaren springen er nogal uit:

- In 2000 zijn alle getallen aan de hoge kant, doordat Fred de Rooij dat jaar een flink aantal dagen de molen heeft bediend en toevallig is dat jaar het daggemiddelde ook hoog.

- In 2001 zijn de aantallen aan de lage kant. De molen was toen bijna drie maanden gesloten vanwege de mond- en klauwzeercrisis. Toevallig was er dat jaar ook opvallend weinig wind.

Barend Zinkweg
molenaar Pendrechtse Molen
www.pendrechtsemolen.nl
30-12-2007

